

Volum câștigător
al Concursului de Debut Literar UniCredit,
ediția a IV-a, 2011

 UniCredit Țiriac Bank

BIBLI**FAGIA.ro**

Dumitrița Stoica s-a născut pe 10 aprilie 1959, în Adâncata, Ialomița. Este profesoară de limba și literatura română la Colegiul Național „Gheorghe Lazăr“ din București. A publicat manuale, auxiliare didactice, articole de critică literară și de opinie pe tema educației în *Teatrul, azi*, *Ziarul de duminică*, *Observator cultural* și *Limba și literatura pentru elevi*.

Dumitrița Stoica
Nu mă atinge

roman

HUMANITAS
BUCUREȘTI

Redactor: Georgeta-Anca Ionescu
Coperta: Andrei Gamaș
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
DTP: Corina Roncea

Tipărit la C.N.I. Coresi S.A.

© HUMANITAS, 2011

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
STOICA, DUMITRIȚA

Nu mă atinge / Dumitrița Stoica. – București: Humanitas, 2011

ISBN 978-973-50-3275-3

821.135.1-31

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 021 311 23 30 / 0372 189 509

Tatălui meu

I

CE BINE MĂ SIMT CU TINE!

1

Mi-ai spus că ți-e frică. A trecut un an de când ne cunoaștem și s-a întâmplat totul atât de repede, încât am senzația că n-a fost decât o iluzie. Când te-am văzut prima oară, am avut impresia că nu te plac. Elegantă cu ostentație, ca scoasă din cutie, cum se zice. Un manechin de unică întrebuițare. Forme, culori, parfumuri... Mult mai tânără decât mine, înaltă, cu părul lung, de un roșu întunecat. Și ce picioare! Ce mâini! Lungi și ele, nici prea subțiri, nici prea pline, nervoase la încheieturi și la degete, rotunjite pe unde trebuie. Și ce șolduri! Și ochii negri, și buzele, frumoase mai ales când le dădeai cu un ruj roșu-închis, de culoarea perdelelor grele, de catifea, din unele vise ale mele.

Era una dintre orele cursului despre obscure scrieri de altădată, vorbeam, cum mi se întâmplă mai mereu, ca pentru mine; îmi închipui că textele care mă preocupă nu pot interesa prea mulți inși, într-o lume ca a noastră, halucinant de diversă în ceea ce privește imaginarul. Aveam în cap un fragment amuzant și dureros dintr-un comentator al poetului pe care voiam să-l discut, descoperit într-o filă nedată, din care se putea descifra

destul de puțin. Pare un poem jucăuș și cam trist despre un căluț de mare care face *hush, hush*, despre o prietenă, o pisică și despre niște *pantofi ca de mătasă... cu paiete (nu ți-e frig?)*. Nu știu de ce, dar imaginea cu pantofi și cu frigul mi-a plăcut cel mai mult. Mai ales întrebarea. Când am citit-o, am auzit-o, ca și cum vocea autorului (autoarei?) ar fi răsunat în urechile mele; m-am întors instinctiv și am privit în sală, dar nu era nimeni. Cum știi, nu s-a putut păstra absolut totul din ce s-a scris în atâtea mii de ani, iar Bibliotheca Mundi are o secție specială cu cărți pierdute din care au rămas titlurile sau doar părți, mai mari sau mai mici, cu titlu și autor sau fără ele. Fragmentul pe care-l reținusem părea să spună că școala a făcut din cultură un spațiu traumatizant al monștrilor sacri. Aceștia pătrundeau cu forța în intimitatea oamenilor *de rând* (sau *comuni, banali, de serie*) și le dezvăluiau nimicnicia: *Yoy, no ce făcurăți profilor, de-mi povesti studentu' Vasile / coșmarul lui cu Eminescu statuie (Comandor!) fugind spre el / și întrebându-l că de ce nu știe Luceafărul pe dinafară, / că-l omoară?* Ce înseamnă *oameni de rând* nu ne este totuși foarte greu să înțelegem; pare una dintre obsesiile textelor care ni s-au păstrat, fie ele bune sau proaste. De altfel, ceva din această inacceptabilă ierarhie se păstrează și astăzi. Nu mai vorbește nimeni despre ea, dar suntem, din punct de vedere psihologic, la fel de diverși și de inegali ca pe vremuri. E greu de spus, totuși, cine este de rând și cine excepțional.

Mai ales că nu mai avem nimic de cucerit și nimic de salvat. Suntem făcuți să ascultăm în fiecare dimineață *Oda bucuriei*, imnul acestui sat planetar, care se propagă

din minuscule aparate plantate în pământ, peste dealurile și peste văile acoperite de verdeață. Și să ne trăim zilele la întâmplare, dacă vrem, sau slujind o idee. Pe mine mă fascinează mecanismul fanteziei, mai ales în formele ei ratate. Am fi putut trăi ca niște plante, degustând savoare clipelor, până când un fel de sațietate ne-ar fi determinat să ne dorim dispariția, care poate surveni oricând.

Aveam de gând să comentez în ziua aceea un poem despre dragostea unei pământence pentru un astru, interesant prin imaginarul cosmic, și să verific, alături de ascultătorii mei, mai mult sau mai puțin întâmplători, în ce măsură intuițiile poetului de altădată au vreun corespondent în realitatea pe care astăzi o cunoaștem foarte bine. Las la o parte ciudățenia unei asemenea relații. Acum, când putem oricând să ne drogăm cu praful stelar, fără nici un risc, să-ți imaginezi materia aceea rece care, inhalată, exacerbează percepțiile cromatice, aspirând să ia formă umană, nu prea are haz. Mă gândeam la lucrurile astea când m-am trezit recitând altceva decât ce-mi propusesem, un text clasic, cunoscut probabil de toți cei care veniseră, comentat de mii de ani, una dintre acele scrieri despre care nu mai este nimic de spus decât cel mult că au o frumusețe care face inutil orice comentariu: *Ce frumoase îți sunt picioarele în încălțăminte ta, fică de prinț! / Marginile rotunde ale coapsei tale sunt ca niște bijuterii, / lucrarea mâinilor unui artist. / Mijlocul pântecelui tău este un pahar rotund, / din care nu lipsește vinul amestecat; / pântecelul tău este un snop de grâu, încins cu crini. / Amândoi sânii tăi sunt ca doi pui de cerb, / ca gemenii unei gazele. / Gâtul tău este ca un turn de fildeș, / ochii tăi, ca iazurile*

*Hesbonului, de lângă poarta Bat-Rabim, / nasul tău, ca
turnul Libanului, / care privește spre Damasc. / Capul
tău este cum e Carmelul / și părul capului tău este ca
purpura: / până și un împărat ar fi înlănțuit de pletele
tale!... / Ce frumoasă și ce plăcută ești tu, iubito, în
desfătări! / Statura ta este ca un palmier / și sânii tăi ca
niște ciorchini de struguri. / Îmi zic: „Mă voi sui în pal-
mier și-i voi apuca ramurile.“ / Atunci sânii tăi vor fi ca
strugurii din vie, / mirosul suflării tale, ca al merelor /
și gura ta, ca un vin ales...*

Ascultătorii mei au aplaudat cam plictisiți și, după zâmbetul de rigoare, s-au topit în ceața înserării. N-au mai întârziat, ca de obicei, punându-mi întrebări sau povestindu-mi nimicuri, privind chiparoșii dinăuntru, așezați în zigzag, s-au teleportat instantaneu și te-am auzit râzând:

— Părul capului meu este roșu, dar nu ca purpura.

Te-am invitat să bem ceva la Cafeneaua Actorilor, puteam să ajungem pe jos, mai ales că aveam de străbătut câteva străzi plăcute prin felul în care reușesc să îmbine natura cu arhitectura postistorică. Oricum, nu avem la dispoziție decât două mijloace de locomoție, mersul *per pedes* sau teleportarea, iar cel din urmă e riscant dacă nu știi cu precizie distanța care trebuie parcursă. Te poți trezi în patul sau în closetul cuiva, în momente nu tocmai fericite. Restaurantele și cafenelele, magazinele, cinematografele și teatrele din această zonă seamănă cu niște păsări din sticlă lăptoasă, gata să-și ia zborul din pădurile de stejari și de cedri. În altă parte, sunt doar niște cuburi verzi, așezate direct în stradă, pe iarba care împrăștie tot timpul mirosul de sevă, obișnuit

când este tăiată. Pe acoperișurile lor plate cresc leandri și dafini și din loc în loc sunt amenajate piscine nocturne. Strada care dă în cafenea pare un imens platou cinematografic și teatral al hologramelor și al minispectacolelor improvizate de tineri. În mijlocul ei există un *Speaker's corner* și niște cupole care reconstituie clima de acum patru mii de ani, când planeta noastră era în pragul colapsului. Am văzut la intrarea pe platou un tânăr blond, cu părul lung, împletit și cu picioarele delicate, strânse până la genunchi în curele moi, de aceeași culoare ca părul. Stătea pe treptele platoului și bea bere. Ne-a invitat printr-un semn să-i ținem companie, dar l-am salutat și am trecut mai departe. M-am gândit că v-ar fi stat bine alături, mai ales că și tu aveai picioare lungi și delicate, prinse în pantofi din plasă, cu toc înalt, acoperite până la genunchi de o fustă din mătase, făcută din fâșii care le dezvăluiau în întregime, la răstimpuri. În stradă erau, în seara aceea, trei spectacole. O femeie îmbrăcată într-o rochie roșie, cu fesele și cu sânii imenși – nu de la natură, avea ceva pe sub rochie –, dansa pe melodia *Marșului nupțial*. Va fi curând o femeie măritată, *une jeune fille mariée*. Nu foarte departe, un deținut din alte vremuri, îmbrăcat într-o pijama în dungi, strângea în brațe o păpușă gonflabilă. I se alăturaseră câțiva trecători, iar păpușa avea parte de o atenție din ce în ce mai insistentă. Și, spre capătul străzii, doi tineri de o frumusețe stranie dansau înlănțuiți. Bărbatul avea plete negre, retezate în dreptul umerilor; era fardat în nuanțe de roșu și verde. Femeia avea părul tuns băiețește, tot negru, și fața fardată în nuanțe de mov și galben. Erau îmbrăcați în costume de gimnaști.

Cafeneaua Actorilor este tot în stradă: două rânduri de bănci din lemn de stejar, la adăpostul unei bolți de viță-de-vie perenă. Deși poți comanda toate minunățiile pământului, aici se mănâncă de mii de ani, cu perseverență, pizza – țărănească, rustică, margherita, capriciosa și alte câteva feluri pe care le știi foarte bine – și se bea bere. Efectele lor asupra organismului sunt dezastruoase, mai ales consumate în cantități mari. Dar avem mereu la îndemână o pastilă pe care o putem înghiți după ce ne-am ghiftuit și nu mai rămâne înăuntrul nostru decât impresia plăcută a desfrânării senzoriale, fără greața inerentă ei. Te-am convins totuși să renunțăm la bere, pentru că mie nu-mi place, și să comandăm un vin roze, dulce-amăru și înțepător, potrivit pentru atmosfera puțin înăbușitoare de vară. Am aflat că nu era prima dată când veneai la cursul meu, dar nu aveam obiceiul să-i privesc pe ceilalți, vorbeam ca și cum aș fi fost singură, chinuit, cu pauze, căutând nu cuvintele, ci fantomele captive în talmeș-balmeșul textelor produse în cantități aiuritoare de-a lungul istoriei, până în epoca de cumpănă de acum patru mii de ani. Că ai 37 de ani, stai de vreo trei ani cu un bărbat, pe nume Ave, și cu un copil, Rao. Că știi esperanto și că verbul *a fi* este nucleul comunicării.

— Spre exemplu, când spui eu cânt, spui, de fapt, eu sunt cântând.

Am vrut să întreb atunci ce spui când spui *tu ești frumoasă*, dar n-am îndrăznit, pentru că bănuiam că nu spui mai mult decât atât. Eventual mai puțin. Forme, culori, parfumuri... Cu cât te priveam mai mult, cu atât îmi era mai greu să rețin liniile feței, contururile,

întregul. Dacă aş încerca să-ţi desenez acum chipul, n-aş reuşi să scot din memorie decât frânturi: fruntea prea mare, o ureche ca o scoică, dezgolită în timp ce-ţi aranjai părul care-ţi cădea în ochi, paloarea, irisul febril şi buzele, subţiri, armonioase, când te bucurai de ceva, sau grele dintr-odată, de voluptate şi amărăciune. Că îţi plac călătoriile prin cosmosul nostru din pietre şi lavă, dar mai ales marea albastră de pe Saif, unde îl iei câteodată şi pe Rao. Să înalţe castele din nisipul ca sarea şi din cristalele de gheaţă albăstruie, pe care sorii reci ai constelaţiei nu-i topesc niciodată.

— Te-aş lua şi pe tine, dar ai ceva, nu ştiu... Ceva de lalea.

Ai început să râzi. Nu înţelegeam de ce eşti așa de veselă, cu atât mai puțin comparația cu laleaua, iar râsul acela se răspândea melodios și straniu peste mesele tăcute din jur, până a început să plouă din senin.

— Vezi, așa se întâmplă când nu înțelegi, începe să plouă...

Mi-ai luat capul în mâini, râzând și privindu-mă cu o tandrețe neașteptată; nedumerirea a dispărut, atunci, instantaneu și toată ființa mea s-a concentrat în această atingere a palmelor calde, aproape fierbinți.

— Ce bine mă simt cu tine!

Voiai de fapt să spui că *ești simțindu-te bine cu mine*, dar n-am putut să spun nimic, pentru că mi s-a părut infantil. În plus, simțeam cum încep să mă enervez. Nu-mi plăcea jocul. Tu te simțeai bine, eu, nu. Cunoști disconfortul contactului direct cu cineva care pretinde că se simte bine cu tine. Pentru noi distanța este esențială. Comunicăm ca-ntr-un menuet. Atingerile nu au

CUPRINS

I. Ce bine mă simt cu tine	7
II. Nici da, nici nu	32
III. C. de la <i>comunicare</i>	51
IV. Ce să fac eu cu două suflete?	71
V. Zile și nopți	89
VI. <i>Noli me tangere</i>	112
VII. <i>Je me fous du passé</i>	136
VIII. Să mori, să dormi, atât	161